

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

Ellenségeink katonai esélyei.

Németországgal, Bulgáriával és Törökországgal egyesülve, monarkiánk kilenc hatalommal van részint egyedül, részint közösen hadiállapotban. Ez az állapot idestova két esztendeje tart már.

Japánt töröltük a listából, amennyiben a távol keleten szerzett zsákmányával eddigelé megelégedett és csupán munició- és fegyverszállításaival vált észrevehetővé alattomos részvéte a háboruban.

Portugália még ennyit sem számít. Montenegró sem okoz már gondot. Szerbiát pedig egy küzdelmes hadjáratban ártalmatlanná tettük. A hadsereg csekély maradványa megszökött.

Az ántánt hatalmak hónapokig tartó munkával megkísérelték, hogy ezt a töredéket új sereggé organizálják, de fáradóságuk hiábavalónak mutatkozott.

Valamivel jobb Belgium sorsa, amely véderejének maradékával az ország egészen kicsi csücskében megvette a lábát.

Anglia, amely szövetségstársai közül egyedül volt abban a kedvező helyzetben, hogy a háboruból üzletet csináljon, relative a legsúlyosabb veszteségeket szenvedte. Nem csupán a harcban szenvedett veszteségével, habár az a mai napig 700,000 emberre tehető, hanem óriási morális veszteségével.

Büszke és hatalmas flottája tengeri barikádok és aknamezők mögött huzódik meg és csendben nézi, hogy német hajók miképpen lövöldözik halomra az angol partvidék támaszpontjait.

A Dardanelláknál, Mezopotámiában, Arábiában megverve, Egyiptomban fenyegetve, a kontinensen veszteségteljes harcokba bonyolódva, az ir forradalom véres leverésével az angol katonai helyzet minden vonatkozásban kritikus lett, dacára annak, hogy fittyet hányt ős tradícióinak és vadul és vakul az általa leküzdeni hirdetett militarizmus karjaiba vetette magát. De ez már későn történt.

Angliának a németek nyugati támadóvonalának tekintélyes részét át kellett venni Franciaországtól, harcvonalát ilyenformán még egyszer akkorára kellett kiterjeszteni, miután hónapok óta még csak félig-meddig nagyobb szabásúnak nevezhető offenzívára is képtelennek bizonyult. Katonai gondjai szorongatóak Irországbán, Egyiptomban és Indiában és aligha lesz abban a helyzetben, hogy a németek elleni frontot erősítse. Örülhet, ha saját állásait tartani fogja tudni. Tehát Angliának a nyugati fronton intenzív vagy nagyobb offenzívája nem várható.

Franciaország különösen sokat szenvedett a háboru alatt; talán a legtöbbet. Vesztesége emberben millióra emelkedik: ennek pótlására silány születési statisztikája mellett rengeteg időre lesz szükség. Ezen kívül Franciaország gazdag iparvidékei közel két év óta német kézben vannak. A legsúlyosabb, legválságosabb körülmény azonban az, hogy Franciaország látszólag utolsó seregei, a legerősebb és legnagyobb támadó tömeg, amit fel tudott

halmozni, most vérzik el Verdunnél, anélkül, hogy a németek állandó előnyomulását megtudná akadályozni, ismételen felhozta a gyarmatokról fekete zászlóaljakat. Bevonta már legöregebb és legifjabb évfolyamait. Ezek már el is estek a tűzkeresztségben. A hiányokat a menetalakulásokkal csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja pótolni. Éppen ezért a nagy garral hirdetett nyári offenzívájuk agyrémmek mondható.

Oroszország vesztesége katasztrófális. Egész seregek kerültek sebesületlenül hadifogságba. Keletporoszországban és a Kárpátokban a halottak hekatombáit áldozta. Legvirágzóbb gyár és iparvárosai a kezünkben vannak.

Minden más időben arra kényszeredett volna Oroszország ekkora veszteségek után, hogy gyors békét kössön, mentve a menthetőt, kizárólag Anglia az oka, hogy Oroszország kénytelen-kelletlen tovább harcol, mert a londoni deklarációval magához láncolta.

A katonai készütség züllöttségének elég bizonyítéka az, hogy esztendeje mult a gorlicei áttörésnek és még nem bírta magát összeszedni.

Itália is kiürítette már azt a keserű poharat, amelyet az árulás adott a kezébe. Öt véres és veszteségteljes csatában törtek elő Isonzo-frontunk ellen. Innen is és mindenhol, ahol támadtak, véresen vertük őket vissza. Ma, egy évvel a háboru után, ott vannak, ahol voltak a háboru kezdetekor. Sőt még ott se, mert most ma mi vagyunk önállóak. Ezek szerint ellenségeink katonai esélyei rájuk nézve egyáltalában nem öröm.

Üldözzük az olaszokat.

«Ti mindennemű nehézségek leküzdése után, szívetekben Olaszország eszményével, száz ütközetben harcoltatok és győztetek.» Ezt mondja napiparancsában Viktor Emánuel király a katonáinak, miközben a főhadiszállást, az előnyomuló osztrák-magyar csapatok elől menekülve, Udinéből Bergamóba helyezte át.

A jubileumi ünnepséget a hadüzenet évfordulóján a kormány óhajára megülte egész Olaszország, még pedig a hírek szerint elég hangosan.

Elképzelhetjük már most, hogyan hengegtek volna az olaszok s minő napiparancsot adott volna ki Viktor Emánuel ha tényleg sikerült volna az olasz hadseregnek valami eredményt is elérnie.

A «bevonulás Triesztbe és Trientbe» amit a hadüzenetkor oly könnyűnek gondoltak, hisz a monarchia akkor el volt foglalva Oroszországgal és Szerbiával, elmaradt s ahelyett a mi csapataink nyomulnak a Pó sikság felé.

Hogy olaszország azokkal az áldozatokkal, amelyeket a már egy év óta tartó háborujában hozott, növelte volna azt a morális és politikai súlyt, amelyet a háboru előtt elfoglalt, azt talán még Salandra és Sonnino sem merik ma már állítani. Hisz az egész olasz sajtó tele van panasszal, hogy Olaszországot szövetségesei nem respektálják s hogy nem becsülik annyira, amennyire azt azok után az áldozatok után megérdemelné, amelyeket a közös ügy érdekében hozott.

De nem csoda ha az ántánt kárörömmel nézi az olaszok vergődését. Olaszország az alatt az idő alatt, mialatt «semleges» volt, milliárdokkal zsarolta meg az ántánt államokat, első sorban Angliát. Milliárdokat fizettetett magának azért, hogy a monarchiának hadat üzenjen.

Az ántánt legvérmesebb reményekkel és a legnagyobb várakozással nézett »hű« szövetségeseink Olaszország hadműveletei elé s várta, hogy mikor fogja megvalósítani a nagy fogadkozásait. De attól a pillanattól kezdve, hogy belátta azt, hogy az Olaszországnak adott milliárdok kidobott pénz volt, mert az olasz hadsereg nem tudta teljesíteni, amire vállalkozott, az ántánt gyűlölettel nézi az olaszokat, akik becsapták.

Az olaszok most egymást vigasztalják a hősiességükkel, páratlan sikereikkel s Viktor Emánuel hadparancsot ad ki menekülése közben arról, hogy az olasz hadsereg száz csatában vett részt s mindenütt győzött.

Az ántánt nevet e butaság fölött, mi közönnyel nézünk, mert a mi részünkről elegendő válasz Höfer jelentése. Ma is újabb sikerekről számol be a hivatalos jelentés s már Arsierótól ettől a megerősített olasz vasuti utkeresztezédestől már csak két kilométernyire állunk. Két kilométerről azonban a várat már oly erős tüzérségi tűzalatt tarthatjuk, hogy annak sokáig ellenállani nem képes s így nem fog sokáig tartani, míg ez a vár is amelynél különben már az olasz sikság kezdődik, a mi kezünkbe kerül.

A vöröskeresztes kitüntetések kiosztása.

Bensőleg lélekemelő és szeretetteljes, külső vonásaiban impozáns és megható ünnepünk volt az elmúlt vasárnap. Ekkor osztotta ki ugyanis főispán urunk Öméltósága ama kitüntetések, melyeket Ferenc Szalvátor főherceg úr öfensége küldött azon vöröskeresztes hölgyeknek és uraknak, akik a községünkbe utalt sebesült, illetőleg lábadozó katonák ápolása, ellátása és gondozása körül kiváló érdemeket szereztek.

Az ünnepély a főispán ur fogadtatásával délelőtt fél 12 órakor kezdődött a sebesült kórház ez alkalomra zászlókkal és lombfüzerekkel izlésesen feldíszített udvarán, nagy és diszes közönség jelenlétében.

Dr. Cicatricis Lajos főispán, miután megköszönte a lelkes és szeretetteljes fogadtatást, melyben községünk közönsége által mindenkor részesül, magasröptű, ékes-szólasú beszédben méltatta az ünnep magasztosságát és jelentősé-

gét. Beszédében elismeréssel és hálával emlékezett meg a kitüntetettekről, akik minden kis parányi szabadidejüket arra használták fel, hogy derék sebesült harcosaink szeretetteljes ápolásban és ellátásban részesüljenek; de megemlékezett azokról is, akik a honfiúi és emberbaráti szeretet ezen legszentebb ügyét önzetlenül szolgálták és jó szívvvel ápolták.

Nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszédének végeztével kiosztotta a kitüntetések, melyből a következők részesültek: Özv. Tary Istvánné, Büchler Gyuláné, Elek Lajosné, Gelsy Péterné, Judik Menyhértné, özv. dr Kaufmann Józsefné, özv. Kertész Mórné, Lipták Jenőné, Mihály Emilia, özv. Novák Ferencné, ifj. Novák Ferencné, dr Szóbl Lipótné, Szentés Endréné, Wimmer Béláné, ifj. Wimmer Károlyné urnök és dr Szóbl Lipót, dr Pity Sándor, Antal András és Büchler Gyula urak.

A vöröskeresztes kitüntetések

átadása után megható jelenet következett.

Főispán urunk öméltósága örömeinek adott kifejezést afölött, hogy öfensége Ferenc Szalvátor főherceg által küldött kitüntetések kivül még egy más kitüntetést is hozhatott magával. Ugyanis Dr. Dósa István főszolgabíránk előterjesztésére a mi rajongásig szeretett ösz királyunk atyai gondoskodása és figyelme egy szegény özvegy mindszenti asszony felé fordult, akinek nyolc fia közül hét katona, egy pedig hadimunkás. Öfelsége ezen derék asszonynak 500 korona készpénzt és egy aranybetétes gyönyörű ezüstplakettet küldött.

Özv. Ludányi Lukácsné Tábit Juliannát érte ez a legmagasabb kitüntetés, aki örömtől remegő kezekkel és könnyes szemekkel vette át öfelsége küldeményét.

A kitüntetések átadása után Kone Lajos községi főjegyző meleg hangon mondott köszönetet a kitüntetésekért és jóleső büszkeséggel említette fel, hogy a mi szerény községünk öfelsége a király és Ferenc Szalvátor főherceg öfensége által ily magas kitüntetésben részesült.

Ezután néhány szavaltat és ének következett, mit a tanuló ifjuság és a sebesült katonák adtak elő.

A községünk történetében páratlanul álló szép ünnepély végeztével a kitüntetettek tiszteletére délből a kórház egyik termében szűkebb körű ebéd volt, melynek végeztével főispán urunk öméltósága, Dr. Dósa István főszolgabíránk kíséretével Szegvárra utazott, hogy ott is átadja a vöröskeresztes kitüntetések.

HIREINK

— **Mennyi hadikölcsönt jegyezték a járásban.** Örömmel adhatunk hírt arról, hogy a negyedik hadikölcsön sikerének előmozdítása céljából Dr. Dósa István, járásunk agilis főszolgabírája által megindított mozgalom — tekintve lokális viszonyainkat — elég szép eredménnyel zárult. Nagyur és egyszerű béres, iparos és kereskedő, kiséged és cselédje egyformán megértette a nagy idők szavát és iparkodott a hadikölcsönt jegyzők lelkes táborába szegődni. Mint értesülünk, Mindszent község hazafias lakossága **406,350** korona kölcsönt bocsátott az állam rendelkezésére. Ebből az összegből a m. kir. postahivatalnál 10,800 korona, a Mindszenti Takarékpénztárnál 288,200 korona és a Mindszenti Hitelszövetkezethél 107,350 korona jegyzés történt. De számottevő siker éretett el a járáshoz tartozó többi községben is. Példárá, hogy Szegváron **137,700**, Derekegyháza **102,000**, Nagymágoocson **39,200** és végül a magyartés-fábiánsebestyáni körjegyzőségben

196,950 korona hadikölcsön jegyeztetett. Az eredmény elérésében elismerésre méltó módon segítettek a nevezett községek előjáróságai is. Dicséret illeti ugy a vezetőket, mint azokat, akik fölösleges pénzüket odaadták kölcsön az államnak, mert ezáltal is hozzájárultak ahoz, hogy a mindannyiunk által oly epedve várt béke mihamarább beköszönthessen.

— **Katonai kórházunk felosztása.** A mindszenti Vöröskereszt kiegészítő kórház, mely majdnem a háboru eleje óta — igen rövid megszakítással — a mai napig kiváló eredménnyel működött, e hó végével meg fog szünni. Kórházunk felosztásának oka az, hogy a hadszínterek nagyon messze esnek tőlünk és mi épügy, mint a környékbeli városok hasonló kórházai, kiesünk abból a körletről, ahol a hadvezetőség sebesült katonáinkat gyógykezelés és ápolás céljából elhelyezni alkalmasnak találja. Tudomásunk szerint több nagyobb környékünkbeli városban a Vöröskereszt kórházak már hónapok óta be vannak szüntetve s így nem lephet meg bennünket, ha mi sem leszünk kivételek. Mielőtt a felosztás megtörténne, kötelességünknek tartjuk leszögezni a tényt, hogy a mi kórházunk ugy a vezetés, mint a berendezés és ellátás tekintetében mindenkor mintaszerű volt. Teljes elismeréssel adózunk tehát ezen háborus intézményünk alkotóinak és vezetőinek, nemkülönben mindazoknak, akik a kórház sikeres működését bármely formában is elősegítették és támogatták.

— **Megyegyülés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 29-én, hétfőn délelőtt 10 órakor Dr. Cicatricis Lajos főispán elnökletével tartja évnegyedes rendes közgyűlést.

— **Szegvár község a felvidéki falvakért.** Orosz János, Szegvár község érdemes főjegyzőjének indítványára a községi képviselőtestület egyhangu határozattal kimondotta, hogy az ellenség által lerombolt felvidéki falvak újraépítése céljából megindított hazafias mozgalom — jóllehet erre a célra 2400 koronát már befizetett — a maga részéről is támogatja és adakozásra szólítja fel a hazafias lakosságot. A község felhívása 945 koronát eredményezett a humánus célra és — mint értesülünk — ezen összeg már be is lett szolgáltatva továbbítás céljából az alispáni hivatalba. A jólelkű

adakozók névsora igen terjedelmes és bármint szeretnők is, lapunk kis terjedelme nem engedi meg, hogy jelen számunkban leközzöljük a teljes névsort. Most egyelőre csak magát a tény említtük fel, amde a lehetőséghez képest igyekezni fogunk, hogy jövő számunkban úgy a buzgó gyűjtők, mint a jóllelkű adakozók névjegyzékét nyilvánosságra hozzuk. Addig is, míg ez megtörténik, Szegvár község előljárósága hálás köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik az eredmény elérésében résztvettek, illetőleg hozzájárultak az elpusztult falvak újraépítésének költségeihez.

— **Az évforduló.** Egy éve immár annak, hogy „hű” szövetségesünk, Olaszország megüzente nekünk a háborút. Nagy garral hirdette ma egy éve Olaszország, hogy pár nap alatt leveri a Monarchiát, elfoglalja a tengerpartot és Bécsben fogja nekünk diktálni a békét. Az egy év letelt, az olaszok egy lépést sem tudtak előremenni. Ma is ott állanak, ahol egy év előtt. Illetve csak álltak, de már nem állanak, mert a magyar és a tiroli hősök megelégtették a tétlenséget. A tiroli részen offenzívába mentek át és egy két nap alatt ki is verték az olaszokat Tirolból. Két-három nap alatt 15000-nél több olasz foglyot ejtettünk és azonkívül rengeteg gépfegyvert és ágyut. Az évforduló tehát nagyon szomorú az olaszokra. Így jár az áruló. Olaszország nem elégedett meg azzal, amit kínáltunk neki, sokat akart és most semmit sem kap, sőt veszályban forog a verőfényes Itália szép földje is, mert bizonyos, hogy hadseregünk nem fog addig megállani, míg alaposan meg nem fenyteti az árulókat.

— **A katonai szolgálatot teljesítő cséplőgépezők és fűtők felmentése.** A gabonának és más szemes terményeknek ki-csépléséhez fűződő igen fontos közgazdasági és katonai érdekek megóvása céljából a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg 8700/eln. Mg/A—1916 szám alatt kiadott rendeletében intézkedett, hogy a mögöttes országokban katonai, illetőleg népfelkelési szolgálatot teljesítő, valamint hadicélú szolgálatokra igénybevett hivatásos vagyis gyakorlatilag képzett gőz- és motorcséplőgépezők és fűtők, valamint azok a gőz- és motorcséplőgépező tulajdonosok, akik saját gépjüket annak hivatva kezelni, 1916 évi november hó 30-ig azonnal felmentessenek. A hadsereg főparancsnokság intézkedése folytán a harcéri szolgálatot teljesítő cséplőgépezők és fűtők is a lehetőséghez képest fel fognak mentetni. A felmentésből csak a betegek és kórházi ápolás alatt állók, a vasuti ezred állományába tartozók, műszaki csapatoknál és intézeteknél, valamint a hadicélokra dolgozó gyárakban vezető állásban levők vannak kizárva. Minden más beosztású cséplőgépezők és fűtők, kik ebbeli minőségüket bizonyítvány-

nyal vagy munkakönyvvel igazolják, ha tényleg szolgálnak, a póttést (intézet) parancsnoksága által, ha pedig még be nem vonultak, a honvédséghez illetve hadsereghez történt beosztásukhoz képest az illetékes honvédkiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság által felmentetnek. A be nem vonult és felmentésüket kért cséplőgépezők és fűtők felmentésüket polgári foglalkozásukban várhatják. Ugyancsak várhatják felmentésüket azok a cséplőgépezők és fűtők is, akik mint mezőgazdasági gépészek meghatározott időre már felmentettek, és felmentésüket a póttéstől újból kérték. Ellenben azok, akik mezőgazdasági munkák végzésére csupán szabadságot kaptak, póttestükhöz bevonulni tartoznak és felmentésüket a bemutatott iratok alapján a póttestparancsnok azonnal engedélyezni fogja. A felmentés hivatalból engedélyeztetik. Kérvény benyújtására nincsen szükség.

— **Terjedő rozsdákárók.** A rozsdá anyira ellepte némely vidéken a búzát, sőt a rozsot is, hogy hir szerint a földek messziről vöröslenek. A tavaszi gyakori esőzések főleg a mélyenfekvő, amugy is tulnedves területeken segítették elő a rozsdá felléptét, amely kétségtelenül károsan fogja befolyásolni a termésátlagokat. A melegező és hovatovább szárazabb időjárás remélhetőleg gátat fog vetni a rozsdá továbbterjedésének és ebben az esetben nem lesz számottevő kár.

— **A katonaság részéről szabaddá tett talpbőr szétosztását a kereskedelmi minisztérium** — mint értesülünk — új rendelettel fogja szabályozni. Az új kormányrendelet a lebélyegzett, tehát szabaddá adott bőrt a kereskedelmi minisztériumhoz fogja utalni; a minisztérium pedig a Bórközpont keretében szétosztó állomást fog létesíteni, s ez fogja a szétosztás kulcsát megállapítani. A szabaddá adott mennyiségből valószínűleg 30 %-a a cipőgyárnak, körülbelül 20 %-a a Máv-nak és az állami műveknek és intézeteknek utaltatik át, a többi nagykereskedők útján a magánforgalomba megy át.

— **Öngyilkos lett szülei után való bánatában.** Bálint Ernő hódmezővásárhelyi földbirtokos Teréz nevű 21 éves leánya szerdán föbe lőtte magát. Tettének oka az, hogy anyja négy hét előtt, atyja pedig két hét előtt meghalt.

— **Közlegény aki másfélmilliót jegyez a hadikölcsönre.** Szabadkáról jelentik; A háziezrednél felhívták a legénységet a hadikölcsönjegyzésre. Az egyik századnál a sorból kiállott egy közlegény és serényen jelentette, hogy jegyezni akar. A századparancsnok kérdésére azt válaszolta, hogy másfél milliót jegyez. Az egyszeri közlegénynek alig akarták ezt elhinni. Kiderült, hogy a katona ifjú Lőrincz József bécstopolyai sertéskereskedő, aki milliókat nyert a háború alatt sertéshizlalással. A harmadik hadikölcsönre is egy milliót jegyzett, melynek első évi kamatját, 60.000 koronát a Vörös Keresztnek adományozta.

— **Az iskolából a harcérre.** A kegyesrendiek vezetése alatt

álló szegedi városi főgimnázium tanári kara és hadbavonuló diákjai megható ünnepség keretében buszuztak el egymástól hétfőn délelőtt. A jól sikerült hangverseny után Prodanovics Emil VIII. osztályt végzett tanuló köszönte meg a tanári kar jószágát és szeretetét és beszédét így fejezte be: „Mi nem mehetünk az iskolából valamely polgári hivatás felé, mert a mi szívünkre és karjainkra a hazának van szüksége. És mi lelkesedéssel sorakozunk a hívó szóra. Nem mi vagyunk az elsők, akik iskolából a harcérre mennek, de reméljük, hogy az utolsók. A tanári kar nevében Prelog József igazgató mondott istenhozadót a fiuknak és maga is könnyekig meghatottan fejezte be szavait azzal, hogy: „A viszontlátásra!”

— **Rekvirálják a rézkilincseket is.** Az országszerte folyó fémrekvirálás mindenütt kedvező eredményekkel jár, mindazonáltal szükség van arra, hogy a közönség tulajdonában levő ama réztárgyak is a katonaság rendelkezésére bocsáttassanak, amelyek eddig mentesítve voltak a beszolgáltatás kötelezettsége alól. A hadvezetőség azért azt tervezi, hogy legközelebb felhívással fordul a közönséghez és kérni fogja a tulajdonában levő rézkilincsek átengedését. Mielőtt azonban a kivitelnek sorát ejtenék, gondoskodni fognak vasból és egyéb anyagokból való kilincsek előállításáról, hogy az átengedett anyagokért nyomban megfelelő nagyságú és minőségű kilincseket lehessen felajánlani.

— **A hadikölcsön hivatalos jegyzési határideje** kedden lejárt, a postán azonban továbbra is lehet eredeti feltételek mellett hadikölcsönt jegyezni. A jegyzésre vonatkozó minden felvilágosítást készséggel ad meg bármikor a postamester.

— **A sertésárak maximálása** hiteles helyről érkezett információk szerint immár befejezett tény. Épen a legfőbb ideje, hogy a kormány erre a legvégső lépésre elszánta magát, mert a zsir és szalonna ár, lépést tartva az élősertes piaci árával, csaknem a maximális ár kétszeresére rugott. Az élő sertés árával természetesen a sertéshús, szalonna és zsir ára is meg fog állapítani.

— **Uj kormányintézkedések az árfelhajtásokkal szemben.** A háború következtében egyes cikkek, amelyek az előtt nálunk korlátolt mértékben játszottak szerepet a nép élelmezésében, ma a fontos fogyasztási cikkek sorába emelkedtek. Így különösen nagy mennyiségű sózott heringet, tőkehalat és száraz tőkehalat hoztak be a Monarchiába az északi és keleti tenger vidékéről, továbbá jelentékeny mennyiségű sajt került behozatalra Hollandiából és a skandináv államokból. Ezek a cikkek ép a relatív olcsóságuknál fogva tömegélelmezés céljaira igen alkalmasnak bizonyultak. Az utolsó hónapok folyamán azonban a német-osztrák és magyar kormányok azt tapasztalták, hogy e cikkekben nagymérvű és gyakran teljesen indokolatlan árfelhajtások történtek. Épen azért a három kormány között megállapodás jött létre, hogy

ezen cikkek beszerzése a jövőben központiilag fog eszközöltetni és magyar részről a beszerzés kizárólag a Haditermény Részvénytársaságot illeti meg. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter erre a megállapodásra körrendeletben hívja fel az egész érdekeltség figyelmét és közli, hogy a kereskedők e cikkeknek a semleges országokban való bevásárlásától a jövőben tartózkodjanak, mert a német kormány az ezen cikkek átvitelére vonatkozó engedélyeket magán cégektől kivétel nélkül megtagadja.

— **A denaturált szesz maximális ára.** A pénzügyminiszter a denaturált szesszel üzött mértéktelen spekuláció és a további árfelhajtások megakadályozása végett elrendelte, hogy a fogyasztók részére kilencven fok alkoholtartalmu denaturált szeszt literenként maximálisan egykorona nyolcvan fillérré csabad csak elárusítani. A nagykereskedők kötelesek a detailárusoktól nyilatkozatot kérni, mely szerint ezek üvegben egy korona nyolcvan fillérré adják el ezt a fogyasztóközönségnek. Az árat az üzlethelyiségben ki kell függeszteni.

— **A táborig postákhoz szóló áruminták tartós csomagolása.** Már ismételve figyelmeztette a posta a közönséget, hogy a táborig postákhoz szóló áruminta-küldeményeket erős vászonba, vászonpapírba, fadobozba, vagy tartós kartondobozba oly módon csomagolja, hogy a burkolat a hosszú utat és a rendszerint többszöri átrakodást kibírja, mert a nem tartósan csomagolt áruminta-küldemények már utközben szétesnek, tartalmuk kihull s így a címzett kezéhez nem jutnak el. Ujból felhívja tehát a postagazgatóság a közönséget, hogy figyelmeztetéseit a harcérben levő hozzátartozói érdekeiben okvetlenül szívelelje meg s a táborig postákhoz szóló árumintaküldeményeket a fent említett módon tartósan csomagolja és szívelelje is többszörösen kösse át.

— **Feminista kongresszus Budapestben.** Azok a leirhatatlanul súlyos küzdelmek, amelyeket a háború és annak gazdasági következményei róttak a nők százezreire, de különösen az özvegyek és árvák szomorú seregére, szükségessé teszik, hogy a magyar nők komoly megfontolás alapján közösen és egységesen igyekezzenek felvenni a harcot a háború után következő munkanélküliség ellen. Ezért szólítja fel „A Nő” című feminista folyóirat májusi száma a magyar nők ösz-

szeségét arra, hogy a pünkösdkor tartandó feminista kongresszuson egységesen foglaljanak állást — szakemberek utbaigazító előadása nyomán — a kenyérkereső munka szervezésének, méltányos díjazásának és emberséges munkaviszonyainak kérdésében. Érdekes cikket közöl továbbá a folyóirat Hellmuty Gerlach, a közismert német publicista tollából, aki azokat a nehézségeket ismerteti, amelyekkel a háboru után fog szembeszállani a kenyérkereső nő. Szegvári Sándorné a világ asszonyainak jelenlegi feladatát ismerteti a mielőbbi béke érdekében. Gróf Teleki Sándorné azt az oktalanságot ostromozza, amelylyel a gyermeknevelés harcias szellemét fokozzák, ahelyett, hogy az emberszeretet tanait következetesen fejtenék ki a gyermek előtt. Statisztikai kimutatásokat közöl a folyóirat a nők egyetemi tanulmányairól és a Feministák egyesülete munkaközvetítőjének 3 havi működéséről. Idézi még Babits Mihály, Brioux, Ellen Key tartalmás mondásait: befejezésül élénk szemlében ismerteti a feminista szempontból érdekes újabb híreket.

— **Napraforgók a vasutak mentén.** A magyar államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy a vasuti sínek mentén nyolcezer kilométer hosszúságban mindkét oldalon napraforgóval ültessék be. Amilyen szép virágszalag lesz ez, éppen oly hasznos is. Kilónként 2 koronát számítva, körülbelül 3 millió 322 ezer korona jövedelem a remélhető bevétel. Az ültetést a vasuti pályaőrök végézik.

— **Női esküdt.** Rőszkén, Szeged mellett, Szekeres Vince esküdt bevonult katonai szolgálatra és így Rőszke esküdt nélkül maradván, sürgősen kellett a helyettesítésről gondoskodni, mert a tanyai esküdteknek igen fontos teendőjük van. Szekeres felesége segített a bajon; minhogyni, olvasni tud, azonkívül erőteljes, energikus asszony, vállalkozott az esküdti teendők elvégzésére és a főkapitány ajánlatára a polgármester meg is erősítette hivatalában. Fizetése annyi lesz, mint a férjének volt: 120 korona évente. Ez ugyan nem sok, de az esküdti állás töbnyire tiszteletbeli hivatal, amelyre rendszeren csak jómódu, megbízható gazdákat választanak.

A fémek rekvirálása

tárgyában tudvalevőleg a rendeleteknek egész hosszú sorozata jelent meg, amelyeken már alig lehet eligazodni, azért az eddig megjelent és jelenleg érvényben levő rendeleteket alább közöljük röviden összefoglalva, hogy az összefoglalás alapján minden érdekelt könnyen tájékozódhassék.

A kormány legújabb rendeletei értelmében minden fémanyag és fémtárgy megőrzendő mindaddig, míg beszolgáltatásuk el fog rendeltetni. A rendeletek nemcsak ingó fémtárgyakra vonatkoznak, hanem ólomnál műhelyi kellékekre (ólombetékekre, sulyok, alátétek), vitorlás hajók ólomgerinceire és ballasztjaira, épületekbe

és ipari üzemekbe beépített vagy felszerelt csövekre, ólombélésekre, accumulatorokra, továbbá ón s készülékek alkatrészeire (csapok, szerelvények, söntéslapok is.

Ezeket az anyagokat és tárgyakat eladni csakis a Fémközpontnak vagy a katonai igazgatás feljogosított bevásárló közegeinek szabad, feldolgozni pedig a keresk. miniszter külön engedélye nélkül csakis saját üzemben a havi készlet 10 %-át, valamint az üzem fentartására elkerülhetetlen és a katonai szállítások teljesítésére szükséges mennyiséget.

Kereskedők a raktáron tartott anyagból havonta eladhatják készletük legfeljebb 10 %-át, az eladásra raktáron tartott nyomdabetűkészlet 20 %-át. Ha nem a tulajdonos őrizetében van az anyag (csódtömeg, birói zárlat), akkor az anyag őrzője tartozik a különben a tulajdonost terhelő teendőket teljesíteni.

A rendeletek végrehajtását szigorúan ellenőrzik, megszegésük hat hónapig terjedő elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A beszolgáltatás elrendelése esetén a tulajdonos köteles az igénybevett tárgyakat az átvételi bizottság címére feladni, az elszállított anyagokról külön előírás szerint kiállított jegyzéket küldeni ugy az átvételi bizottsághoz, mint a központi fémrekvizíciós bizottsághoz. Az anyagok értéke később térítetik meg, a honvédelmi miniszteri árszabásban megszabott térítési árak alapján.

A kötelező beszolgáltatás elkerülésére csak egy mód van, még pedig a szabad kézből való megváltásra a Fémközpontnak tehető ajánlat. A Fémközpont az anyagot átveszi, annak értékét haladéktalanul kifizeti. A Fémközpontnak eladható mennyiség nincs korlátozva és a Fémközpont által fizethető térítési árak a rekvizíciós áraknál magasabbak, gyakran jelentékenyen nagyobbak.

Máris igénybe vétetik és 1916. június 1. és 15. között beszállítandó, hacsak a Fémközpontnak addig már el nem adatott:

a) Ólomból az 1916 június 1-én meglévő anyagkészletek 30 %-a, plombák teljes készlete, nyomdaanyag 10 %-a, eladásra raktáron tartott accumulatorok 50 %-a.

b) Ónból és óntövezetekből az 1916. június 1-én meglévő anyagkészletek 80 %-a, staniolapok, ürmértékek, edények, kanalak és egyéb háztartási tárgyak, söntéslapok, fürdőkádák és az eladásra raktáron tartott csapok, szerelvények,

készülékek, gyertyaöntőformák egész készlete.

A beszállítás kötelezettsége alól a kereskedelemügyi miniszter adhat felmentést.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében.

Hirdetmény.

Fölvívjuk az 1898 évben született és a folyó évi április havában megtartott népfelkelői bemutató szemlén alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek, hogy népfelkelői igazolványi lapjukon feltüntetett kiegészítő parancsnokságuknál

f. évi május hó 29 napján délelőtt 11 óráig népfelkelői szolgálatlételre jelentkezzenek.

Békésesabára és Gyulára bevonuló népfelkelők folyó évi

május hó 28 napján este 1/2 8 órakor induló vonattal kötelesek elmenni.

A népfelkelők vigyenek magukkal megfelelő ruházatot, két napra való ételmelet, evőeszközt és erős lábbelit.

Az előírásnak megfelelő tárgyak a katonai parancsnokság által értékükben átvétetnek. Egy napra való ételmelet ára fejében a parancsnokság 1 korona díjat megtérít.

A népfelkelők a vasuton az igazolványuk felmutatása ellenében III-ad osztályon ingyen utazásra jogosultak. A vasuti jegypénztárnál az igazolványi lapok lebélyegezendők.

Aki bevonulási kötelezettségének eleget nem tesz, két évig terjedhető fogházbüntetéssel sújtatik.

Mindszent, 1916. május hó 7.

Községi előljáróság.

TELJESEN ÚJ MŰTEREM
MODERN BERENDEZÉS!

ÉLETHŰ
FÉNYKÉPEKET

MŰVÉSZIES
KIVITELBEN
KÉSZITEK

HORVÁTH ANTALNÉ
MINDSZENT

Hirdessen lapunkban!
Biztos eredmény! Olcsó árak!